

НОРМАТИВНИЙ ПОМІЧНИК
АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО
(РОЗПОРЯДНИКА МАЙНА,
КЕРУЮЧОГО САНАЦІЄЮ, ЛІКВІДАТОРА)
ЗАКОНОДАВСТВО ТА СУДОВА ПРАКТИКА

СТАНОМ НА 4 КВІТНЯ 2016 р.

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2016

УДК 343.535(477)
ББК 67.404(4Укр)
Н 83

Упорядники:

Петренко Павло Дмитрович – кандидат юридичних наук, заслужений юрист України, Міністр юстиції України;

Чижмарь Катерина Іванівна – доктор юридичних наук, заслужений юрист України, директор Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Журавльов Дмитро Володимирович – доктор юридичних наук, доцент, перший заступник директора Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Петков Сергій Валерійович – доктор юридичних наук, професор, заступник директора з навчальної роботи Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України.

Нормативний помічник арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора). Законодавство та судова практика [текст] практ. посібник. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 288 с.

ISBN 978-611-01-0793-8

Посібник розрахований на арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів), суддів, адвокатів, суб'єктів підприємницької діяльності для використання в практичній роботі, а також як навчальний посібник для студентів навчальних учбових закладів, які готують фахівців в галузі права.

УДК 343.535(477)
ББК 67.404(4Укр)

ISBN 978-611-01-0793-8

© Видавництво «Центр учбової літератури», 2016.

ВВЕДЕННЯ

Арбітражний керуючим є фізична особа, призначена господарським судом у встановленому порядку в справі про банкрутство як розпорядник майна, керуючий санацією або ліквідатор з числа осіб, які отримали відповідне свідоцтво і внесені до Єдиного реєстру арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) України.

Арбітражним керуючим (розпорядником майна, керуючим санацією, ліквідатором) може бути громадянин України, який має повну вищу юридичну або економічну освіту, стаж роботи за фахом не менше трьох років або одного року на керівних посадах після отримання повної вищої освіти, пройшов навчання та стажування протягом шести місяців у порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства, володіє державною мовою та склав кваліфікаційний іспит.

Навчання осіб, які мають намір здійснювати діяльність арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), полягає у проведенні навчальними закладами (установами) навчальних курсів з отримання знань у сфері відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом і здійснення діяльності арбітражного керуючого під час провадження справи про банкрутство з видачею сертифіката про проходження навчання у сфері відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом.

Департамент нотаріату, банкрутства та функціонування центрального засвідчувального органу Міністерства юстиції України на підставі письмових повідомлень закладів про намір проводити навчальні курси формує перелік закладів, що проводять навчальні курси, та забезпечує його розміщення на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України в мережі Інтернет.

У перелік закладів, що проводять навчальні курси, включено, зокрема, наступні навчальні заклади (установи): Міжнародний інститут бізнесу, Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників юстиції, Міжрегіональна академія управління персоналом, Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, Міжнародна академія фінансів та інвестицій, Київський національний торговельно-економічний університет, Національний авіаційний університет, Національний університет «Одеська юридична академія», Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Сумський державний університет, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Харківський національний університет внутрішніх справ, Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України», Приватний вищий навчальний заклад «Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького», Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Державний вищий навчальний заклад «Запорізький національний університет», Харківський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, Львівський національний університет імені Івана Франка.

Курси проводяться на принципах доступності, поєднання теорії і практики, диференціації і системності та відповідно до переліку обов'язкових питань, за якими проводиться навчання осіб, які мають намір здійснювати діяльність арбітражного керуючого.

На підприємствах, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею, арбітражний керуючий (розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор) повинен мати допуск до державної таємниці, а в разі його відсутності — отримати такий допуск у встановленому законодавством порядку.

Не може бути арбітражним керуючим (розпорядником майна, керуючим санацією, ліквідатором) особа:

- яка визнана судом обмежено дієздатною або недієздатною;
- яка має судимість за вчинення корисливих злочинів;
- яка не здатна виконувати обов'язки арбітражного керуючого за станом здоров'я;
- якій заборонено обіймати керівні посади;
- якій відмовлено в наданні допуску до державної таємниці або скасовано раніше наданий допуск за порушення законодавства у сфері охорони державної таємниці, якщо такий допуск є необхідним для виконання обов'язків арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), у разі якщо з часу такої відмови або скасування пройшло менше року.

Арбітражний керуючий (розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор) має посвідчення та печатку, опис і порядок використання яких встановлює державний орган з питань банкрутства.

Арбітражний керуючий (розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор) повинен один раз на два роки підвищувати кваліфікацію в порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства.

Вимоги до арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), порядок отримання права на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) та припинення діяльності, права, обов'язки та відповідальність арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) визначені розділом VIII Закону України № 2343-XII від 14 травня 1992 року «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

З набранням 19 січня 2013 року чинності Законом України №4212-VI від 22 грудня 2011 року «Про внесення змін до Закону «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», Закон №2343-XII було викладено в новій редакції.

Відповідно до Закону №4212-VI:

1. Арбітражний керуючий не відноситься до суб'єктів підприємницької діяльності, як це передбачалося попередньою редакцією, оскільки він є суб'єктом незалежної професійної діяльності.

2. Ліквідатору надається право вибору способу продажу активів банкрута для забезпечення відчуження майна за найвищою ціною. Такими способами є проведення аукціону та продаж безпосередньо юридичній або фізичній особі. Також визначено склад майна, яке може продаватися ліквідатором на аукціоні, та активів, які можуть бути реалізовані безпосередньо юридичній або фізичній особі;

3. Процедура розпорядження майном на відміну від попередньої редакції становить сто п'ятнадцять календарних днів і може бути продовжена господарським судом, але не більше ніж на два місяці.

4. Розширено повноваження розпорядника майна, які стосуються, зокрема, проведення інвентаризації майна боржника, розробки плану санації, звернення з позовом про визнання недійсними правочинів (договорів), укладених боржником із порушенням встановленого порядку, а також з позовом щодо визнання недійсними актів, прийнятих у процедурі розпорядження майном стосовно зміни організаційно-правової форми боржника, незалежно від того, яким органом прийнятий відповідний акт.

5. Господарський суд за заявою розпорядника майна може скасувати арешти майна боржника та інші обмеження щодо розпорядження його майном незалежно від суб'єкта їх накладення, якщо такі арешти чи обмеження перешкоджають господарській діяльності боржника або відновленню його платоспроможності.

6. До підстав усунення арбітражного керуючого віднесено також зловживання правами арбітражного керуючого, подання до суду неправдивих відомостей та відмову в наданні допуску до державної таємниці або скасування раніше наданого допуску.

7. Державний орган з питань банкрутства не має повноважень надавати господарському суду пропозиції щодо кандидатур арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) для державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує двадцять п'ять відсотків.

8. Протягом шести місяців з дня набрання чинності Законом №4212-VI продовжують діяти ліцензії на право здійснення діяльності арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючого санацією, ліквідатора), які стали суб'єктами незалежної професійної діяльності. Державний орган з питань банкрутства протягом зазначеного строку безоплатно замінює за заявою арбітражного керуючого чинну на день набрання чинності Законом №4212-VI відповідну ліцензію на свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого. Після закінчення зазначеного строку ліцензії втрачають чинність і арбітражні керуючі можуть виконувати свої обов'язки тільки на підставі свідоцтва.

ЗМІСТ

ВВЕДЕННЯ	3
— Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».	5
— Постанова Кабінету Міністрів України №1179 від 19 грудня 2012 року «Про затвердження Порядку визнання статусу Всеукраїнської саморегульованої організації арбітражних керуючих».	87
— Постанова Кабінету Міністрів України №244 від 01 квітня 2013 року «Про затвердження Порядку відчуження у процедурі санації майна боржника шляхом заміщення активів».	89
— Наказ Міністерства юстиції України №1973/5 від 27 грудня 2012 року «Про затвердження Положення про систему підготовки і перепідготовки осіб, які мають намір здійснювати діяльність арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), та підвищення кваліфікації і перепідготовки арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів)»	92
— Наказ Міністерства юстиції України №128/5 від 18 січня 2013 року «Про затвердження Переліку обов'язкових питань, за якими проводиться навчання осіб, які мають намір здійснювати діяльність арбітражного керуючого»	102
— Наказ Міністерства юстиції України №80/5 від 11 січня 2013 року «Про затвердження Положення про Кваліфікаційну комісію арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів)»	110
— Наказ Міністерства юстиції України №81/5 від 11 січня 2013 року «Про затвердження Положення про Дисциплінарну комісію арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів)»	114
— Наказ Міністерства юстиції України №139/7 від 13 травня 2015 року «Про утворення Дисциплінарної комісії арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів)»	119
— Наказ Міністерства юстиції України №93/5 від 14 січня 2013 року «Про отримання свідчення про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора)»	120
— Наказ Міністерства юстиції України №145/5 від 22 січня 2013 року «Про затвердження Порядку присвоєння рівнів кваліфікації арбітражним керуючим (розпорядникам майна, керуючим санацією, ліквідаторам)»	131
— Наказ Міністерства юстиції України №541/5 від 26 березня 2013 року «Про затвердження Порядку формування і ведення Єдиного реєстру арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) України»	135
— Наказ Міністерства юстиції України №447/5 від 15 березня 2013 року «Про затвердження Правил організації діловодства та архіву арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора)»	139

— Наказ Міністерства юстиції України №1635/5 від 07 листопада 2012 року «Про затвердження описів і Порядку використання посвідчення і печатки арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора)»	177
— Наказ Міністерства юстиції України №130/5 від 18 січня 2013 року «Про Порядок подання арбітражними керуючими (розпорядниками майна, керуючими санацією, ліквідаторами) обов'язкових відомостей (інформації)»	179
— Наказ Міністерства юстиції України №1284/5 від 27 червня 2013 року «Про затвердження Порядку контролю за діяльністю арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів)»	194
— Наказ Міністерства юстиції України №127/5 від 18 січня 2013 року «Про затвердження форм Заяви про визнання статусу Всеукраїнської саморегульованої організації арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) та Журналу реєстрації таких заяв»	217
— Наказ Міністерства юстиції України №64/5 від 09 січня 2013 року Про затвердження Порядку здійснення контролю (нагляду) за діяльністю саморегульованих організацій арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів)	219
— Наказ Міністерства юстиції України №3018/5 від 15 вересня 2011 року «Про затвердження Положення про Єдину базу даних про підприємства, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство»	222
— Наказ Міністерства юстиції України №1446/5 від 01 жовтня 2012 року «Про затвердження Порядку організації проведення аукціонів у провадженні у справах про банкрутство та вимоги до їх організаторів стосовно майна державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків»	227
— Наказ Міністерства юстиції України №327/5 від 26 лютого 2013 року «Про затвердження Порядку проведення аналізу фінансово-господарського стану суб'єктів господарювання державних підприємств і підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків, та підготовки на запити суду, прокуратури або іншого уповноваженого органу висновків про наявність ознак фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства	230
— Наказ Міністерства юстиції України №1223/5 від 19 червня 2013 року «Про затвердження Типової форми плану санації боржника у справі про банкрутство, Типової форми мирової угоди у справі про банкрутство та вимог щодо їх розроблення»	232
— Наказ Фонду державного майна України №895 від 06 червня 2007 року «Про затвердження Порядку погодження планів санації, мирових угод і переліків ліквідаційних мас»	240
— Наказ Фонду державного майна України №4009 від 19 грудня 2012 року «Про затвердження Порядку організації проведення аукціонів у провадженні у справах про банкрутство та вимог до їх організаторів стосовно майна державних підприємств, які належать до сфери управління Фонду державного майна України, та господарських організацій з корпоративними правами держави понад 50 відсотків їх статутного капіталу, які перебувають у процесі приватизації»	246
— Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №2074 від 01 жовтня 2013 року «Про затвердження Порядку організації проведення аукціонів у провадженні у справах про банкрутство та вимог до їх організаторів стосовно майна державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків, управління якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку»	249

- Постанова Пленуму Вищого господарського суду України №1 від 16 січня 2013 року «Про затвердження Положення про автоматизовану систему з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство». 251
- Інформаційний лист Вищого господарського суду України №01-06/606/2013 від 28 березня 2013 року «Про Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (у редакції Закону України від 22.12.2011 № 4212-VI)» 263

Примітка: закон, постанови Кабінету Міністрів України, постанова Пленуму та інформаційний лист Вищого господарського суду України, накази Міністерства юстиції України, Фонду державного майна України, рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, які викладені в посібнику, використані з офіційних сайтів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Вищого господарського суду України, Міністерства юстиції України, Фонду державного майна України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

НОРМАТИВНИЙ ПОМІЧНИК
АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО
(РОЗПОРЯДНИКА МАЙНА,
КЕРУЮЧОГО САНАЦІЄЮ, ЛІКВІДАТОРА)
ЗАКОНОДАВСТВО ТА СУДОВА ПРАКТИКА

СТАНОМ НА 4 КВІТНЯ 2016 р.

Підписано до друку 01.04.2016. Формат 60x84 1/8.
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура Arial
Умовн. друк. арк. 32,4.

ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури»
вул. Електриків, 23 м. Київ 04176
(044) 428-72-83

(044) 425-01-34 (телефон-факс)
(066) 199-85-46 (МТС)
(098) 835-20-36 (Київстар)

WWW.CUL.COM.UA

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4162 від 21.09.2011 р.